

Újraindult a Denso

A felsővárosi templom
legóból

Hogy élük meg a
bezártságot a gyerekek?

Fonott kalács élesztő
nélkül

FEHÉRVÁR

Közéleti hetilap

2020.04.07.

Húsvét otthon

fmc.hu
fehérvár médiacentrum

Jó helyen vagy!

A koronavírus elleni védekezés nem lehet pénzkérdés!

KURUCZ TÜNDE

Átcsoportosították a városi költségvetést, plusz telefonszámokon kereshetik a körzeti orvosokat a fehérváriak és maszkokat kaptak a zártkertekben élők is. Heti összefoglaló a helyi járványhelyzetről és a védekezésről.

Újraterveztek a költségvetést

A koronavírus elleni védekezés miatt át kellett csoportosítani a város idei költségvetését.

„A járványhelyzet kezelésével összefüggő többletforrást kap az egészségügyi alapellátást végző Humán Szolgáltató Intézet, a szociális ellátást végző Kossuth Zsuzsanna Szociális Intézmény, az Alba Bástya Család- és Gyermekjóléti Központ és a Kríziskezelő Központ, a többek között az egészségügyi alapellátás informatikai hátterét biztosító Önkormányzati Informatikai Központ, a fenntartási feladatokat végző Városfejlesztési Kft., a városüzemeltetést, közterületek fenntartását végző Városgondnokság valamint a koordinációs és közbiztonsági feladatokat végző Polgármesteri Hivatal. A költségvetés-módosításról rendelkező jogszabály – mely a város honlapján olvasható – kihirdetésével a következő hónapokra biztosítva van a járványhelyzetben legalapvetőbb városi közszolgáltatások anyagi fedezete abban a nem várt esetben is, ha a városvezetés

döntéshozói egy időben betegeknél meg, ahogy más nagyvárosban erre már van számos példa.” – jelentette be közösségi oldalán a polgármester.

Gazdaságvédelem öt lépésben

Nemcsak a város, hanem az ország költségvetését is újra kellett gondolni. Orbán Viktor miniszterelnök hétfői bejelentése alapján a GDP közel ötödét átcsoportosítják a járvány miatt, és 1-ről 2,7 százalékra növelik a költségvetési hiányt. A miniszterelnök a koronavírus-járvány miatt szükségessé vált, azonnal hatályba lépő gazdaságvédelmi intézkedéseket jelentett be.

Az ebből származó tervezett bevétel 2020-ban az egész évre számítva négyszázhuszmillió forint. Összehasonlításképpen: a költségvetés tervezett főösszege 67,4 milliárd forint, az önkormányzat tervezett saját bevétele 25,8 milliárd forint, ami persze egészen biztos, hogy nem tud majd teljesülni, várhatóan milliárdokkal marad el a tervezettől.

„A mostani kormányzati döntés nyomán az állami költségvetésbe kerülő gépjárműadó szolgálja a vírus elleni küzdelmet, a munkahelyek megőrzését és a családok, nyugdíjasok támogatását. Természetesen semmilyen elvonásnak nem örülünk, de ezen célok szerinti prioritást élveznek ma Magyarországon. Arra kérjük

intézkedéseket vezettünk be (pl. bérleti díjak moratóriuma, piaci kereskedőknek bérletidő-elengedés). Ezek kiegészítésén is dolgozunk, valamint szociális szakembereink a rászoruló családok és idősek folyamatos támogatása mellett már dolgoznak a szociális támogatások áttekintésén és lehetséges bővítésén is.”

Telefonon konzultáljunk a háziorvosunkkal!

A szakemberek tájékoztatása szerint a vasárnapi ügyeletre huszonnégy beteg érkezett, közülük ketten légúti panaszokkal. Továbbra is mindenkitől azt kérik, hogy a páciensek először telefonon vegyék fel a kapcsolatot orvosukkal. Igaz, ez sokszor a vonalak túlterheltségéhez vezet, legyünk tehát türelmesek! Cser-Palkovics András polgármester közösségi oldalán bejelentette, hogy minden körzet számára a meglévő telefonszámok mellé plusz mobilélethez is ad az önkormányzat, hogy a fehérváriak könnyebben elérjék rendelési időben a háziorvost vagy az asszisztensét.

Maradjunk otthon!

A polgármester által meghirdetett #maradjotthonFehérvár kihívásra a múlt héten is nagyon sokan jelentkeztek. A második forduló a digitális oktatásról szólt. A zsűrinek több tucat pályamunkából kellett kiválasztania a legkreatívabbakat. Az első helyezett a Tóparti Gimnázium 9. a osztályának

A legfontosabb gazdaságvédelmi intézkedések

- **munkahelymegőrzés:** a rövidített munkavégzés esetén a kormány készen áll arra, hogy átvállalja a munkaadóktól a bérköltségek egy részét
- **munkahelyteremtés:** beruházásokat fognak támogatni négyszázötvenmilliárd forint értékben
- **kiemelt ágazatok újraindítása:** turizmus, egészségipar, építőipar, élelmiszeripar, mezőgazdaság, logisztika, közlekedés, film- és kreatív ipar
- **vállalatfinanszírozás:** kamat- és garanciatámogatott hitel magyar vállalkozásoknak kétezermilliárd forint értékben
- **család- és nyugdíjasvédelem:** visszatér a tizenharmadik havi nyugdíj négy részletben, minden évben egy hetivel többet kapnak a nyugdíjasok 2021-től 2024-ig

Stabil pénzügyi helyzet

Cser-Palkovics András közösségi oldalán reagált a hétvégén országosan kihirdetett ingyenes parkolásra és a gépjárműadó-elvonásra is. Az előbbivel kapcsolatban megjegyezte, hogy Székesfehérváron az ingyenes parkolásra már korábban döntött, melynek értelmében március 21-től ingyenes a parkolás Fehérváron:

„Erre az intézkedésre a járványhelyzettel kapcsolatos védekezés miatt volt szükség. Szeretnénk ugyanis elérni, hogy akiknek nem feltétlenül muszáj, azok a mostani helyzetben ne használják a közösségi közlekedést. Az ingyenes parkolás bevezetéséből származó havi bevétel-kiesés összege mintegy húszmillió forint. (A parkolóőrök munkahelye megmaradt, számukra más feladatot jelölt ki a Városgondnokság vezetője.) Ezt a védekezésre fordított költségnek tekintjük, hiszen a védekezés nem lehet pénzkérdés!” A polgármester a gépjárműadóval kapcsolatban kifejtette, hogy ez egy állami adó, aminek eddig is csak egy része maradt az önkormányzatoknál.

a kormányt, hogy a veszélyhelyzet eltelte után újra részesei legyenek majd az önkormányzatok a gépjárműadóból, hiszen a közlekedés terhei leginkább a településeken jelentkeznek.”

Cser-Palkovics András kijelentette továbbá, hogy az önkormányzat pénzügyi helyzete stabil. Tekintettel azonban arra, hogy a bevételek (pl. iparüzési adó, bérleti díjak moratóriuma miatti illetve egyéb bevételkiesések) jelentősen, várhatóan több milliárd forinttal elmaradnak majd a tervezettől, a mostani helyzet különösen takarékos működést igényel az önkormányzattól is: „Az elfogadott költségvetésben rögzített tartalékok valamint az elmúlt hetekben végrehajtott átcsoportosítások (pl. fejlesztések átütemezése, támogatási rendszer áttekintése, rendezvények elhalasztása) nyomán a védekezéshez szükséges források és az alapszolgáltatások működtetéséhez szükséges források rendelkezésre állnak, a város egyik legnagyobb foglalkoztatójaként pedig mindent megteszünk az önkormányzati munkahelyek megőrzése érdekében. Helyi gazdaságvédelmi

Műszakváltáskor ráségítő járatok indulnak

BÁCSKAI GERGELY

Március 30-tól a szabadnapokra érvényes menetrend lépett életbe a helyi közösségi közlekedésben, a Volánbusz azonban a 13G, 13Y, 15Y, 16 és 26-os – azaz a munkába járás szempontjából legfontosabb – vonalakon továbbra is a munkanapokra érvényes menetrend szerint indítja a járatokat, és a műszakváltáskor még ráségítő járatok is indulnak. Kéri az utasokat, hogy ahol a menetrendben az szerepel, hogy egy időpontban két autóbusz is indul, ott a zsúfoltság elkerülésére ne mindenki az első járatra szálljon fel, hanem a kevesebb utast szállító járművet is használják.

Az utazókat segíti a munkahelyekre való eljutás illetve a hazaút tervezésében a Google útvonaltervezője vagy a Moovit alkalmazás: ezekkel az útvonalak a március 30-tól érvényes menetrend szerint tervezhetők.

Áramszünet a Király soron

Az E.on tájékoztatása szerint a szolgáltatás minőségének javítása érdekében végzett karbantartási munkákhoz kapcsolódóan április kilencedikén, csütörtökön 8 és 14 óra között áramszünet lesz a Király sor 44-62. számú ingatlanokban. A szolgáltatás kimaradása csak az utca páros oldalát érinti.

Zeneterápia a Vörösmarty Rádióban

BUZÁS GÁBOR

Új műsort indít a Vörösmarty Rádió, ezzel is elősegítve a kényes otthonmaradás elviselését – elsősorban az idősebb korosztály számára. Sasvári Csilla hétfőtől jelentkező műsorában Burján Gabriella zeneterapeuta beszél a zene jótékony hatásairól, és egy-egy zenei részletet is visz a műsorba, mely a jelen helyzetben természetesen otthonról, online fog elkészülni.

Elsősorban azoknak igyekszik segíteni a műsor, akik szintén

otthon vannak és nehezen viselik a négy fal közötti életet. Burján Gabriella lapunknak elmondta, hogy a biológiai funkciókra, például a vérnyomásra is hatása van a zenének a lelki egészség megóvása mellett. Az Alba Regia Szimfonikus Zenekar hegedűművésze abban fog segíteni, hogy mire érdemes figyelni a zenében ahhoz, hogy a hallgatók el tudjanak mélyülni benne. A Zeneterápiás percek című új műsor hétfőnként délután háromkor lesz hallható a Vörösmarty Rádióban.

A Virágos Székesfehérvár nem marad el

A 2019. évi Virágos Magyarország verseny kategóriagyőzteseként Székesfehérvár vívta ki a jogot, hogy kategóriájában, a városok között képviselje Magyarországot a nemzetközi Entente Florale Europe versenyen. A polgármester megkapta a verseny szervezőinek hivatalos értesítését: a virushelyzetre való tekintettel elhalasztják a megmérettetést. Cser-Palkovics András közösségi oldalán úgy nyilatkozott: a Virágos Székesfehérvár program nem marad el, a pályázókat májusban az általuk megadott e-mail-címen értesítik az átadás részleteiről.

Márkafüggetlen,
teljes körű autójavítás.
**MŰSZAKI
VIZSGÁZTATÁS**
és eredetiség vizsgálat
MEGVÁRHATÓ!

**30.000 Ft feletti javítás esetén
RÉSZLETFIZETÉSI
LEHETŐSÉG!**

**motor
mechanic**
autószerviz

Székesfehérvár, Palánkai u. 1/A.
Tel.: 22/503-305, 30/3264-638
szerviz@motormechanic.hu
www.motormechanic.hu

Fontos tudnivalók

- A házi orvosok és házi gyermekorvosok elérhetőségét a szekesfehervar.hu honlapon találjuk
- Továbbra is lehet anyagilag támogatni a város koronavírus elleni védekezését. Az adományokat a 12023008-00153647-06700001 bankszámlaszámra várják. A közlemény rovathba fel kell tüntetni: koronavírus elleni védekezés.
- A város telefonos ügyfélszolgálatot működtet az idősek számára, amelyet reggel fél nyolc és este hat között a 22 537 149, 22 537 611, 22 537 612, 22 537 651 és 22 537 652-es vonalas valamint a 70 6699 014-es és 70 6699 015-ös mobilszámon hívhatnak. E-mail: idosellatas@szekesfehervar.hu. Ezek az elérhetőségeken lehet igényelni például bevásárlást, ebéd házhoz szállítást vagy gyógyszerkiváltást.
- Továbbra is várják az önkénteseket az onkentes@szekesfehervar.hu címen.

osztályfőnöki órája lett Szűcs Krisztina tanárnó vezetésével. A második helyet a Rákóczi Óvoda „online ovija” kapta, míg a harmadik helyet kollégánk, Kiss László szerezte meg távtanulást bemutató videójával. A zsűri két különdíjat is kiosztott. Az e heti fordulóban a zsűri a fehérváriak legjobb receptjeire kíváncsi, melyek

receptjeit és fotóit a maradjotthon@szekesfehervar.hu e-mail-címre várják, ezúttal is péntek éjfélig.

Bár lapzártánkkor települési adatok nincsenek, de a koronavirus.gov.hu oldal tájékoztatása alapján Fejér megyében huszonnégy hivatalosan igazolt beteget tartanak számon.

Boldogító igen elhalasztva

KURUCZ TÜNDE

A rendkívüli körülmények között is megtartják a már kitűzött esküvőket Székesfehérváron, ha a jegyespárok vállalják. A szertartás létszámkorlátos, így többen inkább a lemondás vagy a halasztás mellett döntenek.

Ha a jegyespárok vállalják, akkor megtartják az esküvőjüket a vészhelyzeti rendelkezéseknek megfelelően. A házasságkötések a hivatalban munkaidőben vagy a Hiemer-házban pénteken és szombaton délutánonként történnek. A külső helyszínek, éttermek a rendkívüli

helyzet miatt jelenleg nem fogadnak házasságkötéseket, lakodalmakat. A hivatalban megtartott szertartáson legfeljebb négyen, a Hiemer-házban maximum tizenötön vehetnek részt, ebbe nem számít bele az anyakönyvvezető és a technikai személyzet. Az elmúlt héten huszonnégy lemondás illetve módosítási kérelem érkezett. Az időpont-módosítás csak írásban történhet, azaz levélben, ügyfélkapun keresztül elektronikusan vagy a kérelem elhelyezésével a Városház tér 2. szám alatti gyűjtődobozba.

Csak a lábnyomodat hagyd az erdőben!

Fotó: Kiss László

A járványhelyzet és a kellemes tavasz idő miatt egyre többen keresik fel a nyugodt, természetközeli helyeket és természetvédelmi területeket. Az utóbbi hetekben sokan látogattak ki a Sóstó Természetvédelmi Területre is, ahol ezzel párhuzamosan megnőtt a szemelők és a rongálások száma is. „Csak a lábnyomodat hagyd az erdőben! Kérünk mindenkit, aki a mostani helyzetben is a természetben keres nyugalmat és feltöltődést, legyen kellő tisztelettel a környezetre és az élőlények élőhelyére!” – olvasható a Sóstó Természetvédelmi Terület múlt heti Facebook-bejegyzésében. A Sóstón megnövekedett a szemelők, grafitizók száma, valamint a fokozottan védett gyurgyalagok és parti fecskék újonnan kialakított fészkelőtelepeit is megrongálták.

K. T.

Szerda délután is nyitva lesz a Jancsárkert

VAKLER LAJOS

Változik a Jancsárkert Termelői Piac nyitvatartási rendje: szerdán is vásárolhatnak a székesfehérváriak. A koronavírus nincs hatással az árakra, és továbbra is az eddig megszokott minőségben juthatnak hozzá a háztáji termékekhez a vásárlók.

A koronavírus nem kímélte az őstermelőket sem. A Jancsárkertben is bevezették az új szabályokat, így a hatvanöt éven felüliek csak 9 és 12 óra között látogathatják a piacot. Schultz György, a piacfenntartó alapítvány elnöke lapunknak elmondta, hogy a megkötések miatt veszteséget elszenvedő árusokat segítő e héttől szerdánként

is kinyit a piac, 13 órától várják a székesfehérváriakat, megkönynyítendő az alapvető élelmiszerek, a zöldségek, gyümölcsök, húsok, házi sütemények beszerzését. Ez kedvez a fiatalabbaknak is, hiszen a szabályozás szerint a szombati nap nyitvatartási idejének érdemi része az idősek számára áll rendelkezésre.

Schultz György elmondta: a vásárlóknak nem kell tartaniuk a hirtelen áremelkedéstől sem, mert a magyar őstermelői piac sajátossága, hogy az árak a koronavírus ideje alatt sem emelkednek, hiszen minden áru mögött a termelő áll, aki a vásárlóra való tekintettel nem adja drágábban árucikkeit.

Fotó: Simon Erika

Szerda délutánonként is lesz termelői piac a Jancsárkertben

SZÉPHŐ

FIZESSE SAJÁT ÉS CSALÁDTAGJAI SZÁMLÁIT OTTHONRÓL, DÍJNETTEL!

Fizesse be Ön is SZÉPHŐ-s számláit sorban állás nélkül, biztonságosan, gyorsan a Díjnet rendszerén keresztül!

Újdonság, hogy akár családtagjai tartozását is rendezheti a saját Díjnet fiókjából. Továbbá a SZÉPHŐ Zrt. mellett más csatlakozott szolgáltatók számláit is egy helyen, néhány kattintással, kockázat nélkül kiegyenlítheti.

Bővebb tájékoztatásért, további információért látogassa meg a www.dijnet.hu honlapot!

dijnet.hu
interaktív számlakezelés

**FEHÉRVÁR FIGYELEM,
SZÉPHŐ A DÍJNETEN!**

Mozdulatlan legendák

Youtube-on a város történelme táncban elmesélve

Az Alba Regia Táncgyűlés feltöltötte a Youtube-ra a Mozdulatlan legendák című produkcióját. Az ötven táncost, három zenekart és a mozgókép adta lehetőségeket is felvonultató műsor hét tételben mutatja be Székesfehérvár történelmét és a tánc évszázadokon átívelő korszakait.

A belváros szobrai adták az ihletet az Alba Regia Táncgyűlés Mozdulatlan legendák című műsorához, mely különböző korszakoknak és különböző személyeknek állít emléket. Mindezek az események és emberek megelevenednek, és igazi különlegességként a szobrok szó

szerint megmozdulnak a néptánc és a film eszközeinek segítségével. Majoros Róbertet társcoreográfusként Horváth Csaba, Kulcsár Imre, Molnár Gábor, Góbbölös Gábor és Majoros Andor segítette. Zeneszerzőként Szirtes Edina Mókus és Cserta Balázs működött közre, akik autentikus népzene mellett általa ihletett dallamokat álmodtak meg a hét tételt összekötő filmvetítések alá. A színes történetet a Studimax Animációs Stúdió segített mozgóképre vinni: Fülöp Zsolt és Sramek Nándor munkája nyomán kelnek életre Fehérvár szobrai.

A MŰPA-ban is előadott produkciót most bárki megtekintheti az interneten

Mesélő házak

VAKLER LAJOS

Belvárosi házak történetét gyűjti a Szín-Tér Egyesület legújabb projektjének megvalósításához. A jövő évre tervezett Mesélő házak – audiovizuális térélmények című hangzó utcai múzeumi program Székesfehérvár múltját és értékeit, történelmi és természeti örökségét mutatja be.

Nagy Judit, az egyesület elnöke elmondta, hogy a Mesélő házak egy közösségi, társadalmi innováció.

Célja egy olyan élő, utcai múzeum hatású, egyedülálló audiovizuális térélmény fejlesztése, melynek segítségével a városban élők és a városba látogatók is érezhetik a történelmi históriákat rejtő házak múltját és valaha volt mindennapjait. A projekt megvalósításában számítanak a fehérváriak segítségére is: várják azokat a történeteket hangzó vagy írott anyag formájában, melyek e sokat látott házak történetéről szólnak.

Fotó: Simon Erika

Jelentkezni az alábbi felületeken lehet: www.facebook.com/igezo/, igezo2014@gmail.com. Levélben a Basa u. 1. szám alatti postaládába várják a történeteket.

KISS-DÁVID RENÁTA

Jövő szardán véget ér a fűtési szezon, de aki fázik, kérhet még a melegebből. A Széphő idén is biztosítja a szolgáltatás meghosszabbításának lehetőségét.

Április tizenötödikén hivatalosan is lezárul a fűtési szezon, ekkor a távhőszolgáltató leállítja a távfűtést a városban. Szauter Ákos, a Széphő Zrt. vezérigazgatója lapunknak elmondta, hogy ezt külön nem kell kérni, csak az jelezzen a központnak, aki a kijelölt időpont előtt szeretné leállítani vagy éppen folytatni a szolgáltatást a továbbiakban. A jelzést a közös képviselő, a lakásszövetkezet vagy a fűtési megbízott továbbíthatja a Széphő felé. Erre már a tavalyi évben kialakítottak egy elektronikus felületet a Széphő honlapján, oda várják az igénybejelentéseket.

A Széphő fontos kéréssel fordul a közös képviselőkhöz: a cég arra hívja fel a figyelmet, hogy amikor a fűtésről vagy annak leállításáról, esetleges folytatá-

Ha kint hidegre fordul az idő, akkor sem fogunk fájni: van lehetőség tovább is kérni a fűtést

sáról döntenek, mindenképpen vegyék figyelembe azt, hogy

ebben az időszakban többen tartózkodnak otthon napközben.

A hőközpontokban elhelyezett szabályozó biztosítja, hogy amennyiben felmelegszik nappal az idő, a fűtés leáll.

Ott, ahol igénylik a fűtés folytatását illetve az újraindítást, a Széphő biztosítani fogja a szolgáltatást. Azonban azt kérik, aki teheti, ne mostanra tervezze a lakáson belüli rendszer átalakítását, felújítását, hiszen a Széphő célja is az, hogy minimálisra csökkenjen a személyes találkozások száma a vírusveszély miatt. Ehhez kapcsolódóan az otthonról is befizethető csekknek népszerűsítő kampányához a Széphő Zrt. is csatlakozott: azokat szólítják meg, akik eddig csekkjeiket postán fizették be, és elmondják, miként segíthetnek a közeli hozzátartozók a tartozások kiegyenlítésében.

A Széphő a honlapján is elmagyarázza az internetbankon keresztül illetve a QR-kóddal működő csekkbefizetés módját. Elérhetőség: www.szepho.hu/ csekkjeit-fizetheti-otthonrol-is

Tömegelevezető-gépet fejlesztenek az Óbudai Egyetemen

FIERS GÁBOR

A MassVentil egyszerre akár ötven vagy még több kritikus állapotú koronavírusos beteg ellátására is alkalmas lehet. A tömegelevezető-gép segítségével emellett jobban tudják védeni az egészségügyi dolgozókat, mert a berendezés szűri és elvezeti a közös légtérből a kilélegzett fertőző levegőt.

Az Óbudai Egyetem Egyetemi Kutató- és Innovációs Központjában (EKIK) valamint Neumann János Informatikai Karán született meg egy egyedülállóan mondható, különleges berendezés megvalósításának ötlete, illeszkedve az egyetem kiberorvosi rendszerek kutatását, fejlesztését célzó stratégiai irányához. Az egyetem kutatói megfeszített tempóban dolgoznak egy olyan tömegelevezető-gép fejlesztésén, mely nagyszámú, egyszerre akár öt, tíz, ötven, esetleg még több, kritikus állapotú koronavírusos beteg ellátására is alkalmas lehet, akár tábori körülmények között is – írja közleményében az egyetem. A MassVentil Project néven futó fejlesztéshez március eleje óta egyre több hazai és külföldi kutató, hallgató és ipari szereplő csatlakozik. A kutatók a járvány rohamos terjedése miatt versenyt futnak az idővel. Rendkívül fontosnak tartják, hogy minél több fejlesztőmérnököt és szakembert tudjanak bevonni a projektbe, hogy ezáltal gyorsabban haladjanak a megvalósítás felé.

Az egyetemi fejlesztés a legkritikusabb állapotban lévő betegeknek segíthet (képünk illusztráció)

Kozlovsky Miklós, a Neumann János Informatikai Kar habilitált egyetemi docense és dékánja valamint az EKIK BioTech Kutatóközpontjának vezetője 2020 márciusának első napjaiban (még a világvárványra nyilvánítás előtt) egy olyan lélegeztetőberendezést álmódott meg, melynek egyik leglényegesebb jellemzője, hogy nem szükséges minden pácienshez dedikált gép, azaz egy berendezéssel több beteget lehet egyszerre lélegeztetni, így több ember életét lehet megmenteni.

A projekt résztvevőinek elsődleges célja tehát egy moduláris tömegelevezető-rendszer működő prototípusának kifejlesztése, amit krízishelyzetben nagyszámú, akár ötven, esetleg még több kritikus állapotú koronavírusos beteg egyszerre történő lélegeztetésére lehet használni, emellett, hogy védeni tudják az egészségügyi dolgozókat is. A tömegelevezetőrendszer ugyanis hangsúlyos tényezője, hogy a kilélegzett fertőző levegőt a berendezés elvezeti a közös légtérből – és szűri is – ezzel lényegesen

csökkenti az ápolószemélyzet megfertőződésének kockázatát. További óriási előnyt jelent, hogy a berendezés ad-hoc jelleggel telepíthető kórházon kívüli környezetben, kórházi infrastruktúra nélkül is.

Március 16-án a lelkes kutatókból álló csoport tagjai megépítették az első gépet, melyen a koncepciót szemléltették. Motorként ekkor még egy házi porszívó szolgált. Március 20-án megépült a következő verzió, melynek gépházában már igazi motor működött. Egyúttal szenzorokat is terveztek a rendszerbe. Március 22-én az SE Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinika orvosai is bekapcsolódtak a fejlesztésbe. Két nappal később, március 24-én eljutottak odáig, hogy sikeresen működnek a pácienselevezetéshez fejlesztett szabályzók is.

A projekthez a mérnökök és kutatók mellett orvosok, közgazdászok, újságírók, fizikusok, matematikusok, jogászok valamint egyre több hallgató is csatlakozik. Kérik, hogy aki teheti, segítse a nemzetek feletti összefogást. Ehhez programozókat, villamosmérnököket, makereket, designereket és teszttereket, médiaszakembereket keresnek, emellett többek közt olyan mérőműszerekre is szükségük van, amelyekkel megfelelően tudják dokumentálni a tesztek. A programhoz a MassVentil Project Facebook-oldalán keresztül lehet csatlakozni.

Hétfőn újraindult a termelés a Densóban

FIERS GÁBOR

A Denso négyezer-hatszáz munkavállalójának csak tizenöt-húsz százaléka kezdett újra dolgozni április hatodikán. A többiek pihenőnapon lesznek, később kapcsolódnak be a termelésbe.

Hétfőtől – tíz munkanapos leállást követően – újraindult a termelés a Denso Gyártó Magyarország Kft. fehérvári üzemében – nyilatkozta a gépjárműalkatrész-gyártó kereskedelmi és pénzügyi igazgatója. Szincsák Attila hangsúlyozta: a március 21-től április 5-ig tartó leállást követően egyelőre limitált termelést indítanak el tizenöt-húsz százalékos kapacitással, ami azt is jelenti, hogy négyezer-hatszáz munkavállalójuknak is csak tizenöt-húsz százaléka kezd újra dolgozni. A többiek pihenőnapon lesznek, és később kapcsolódnak be a termelésbe. Az igazgató jelezte, hogy egy hétnél tovább „nem látnak”, vagyis ez az állapot húsvétig tart, az azt követő időszakról a hét vége felé határozhatnak, és várhatóan az európai autógyárak újraindulásáig ilyen ciklusokban tudnak majd előre tervezni. Megemlítette, hogy akad néhány cég, mely dízel-adagolókat legyártását várja tőlük főként mezőgazdasági gépekhez, ezért is van szükség a gyártás

A közel ötezer főt alkalmazó gyár csökkentett kapacitással indult újra a héten

beindítására: „Az újraindulás fő generátora az amerikai John Deere.” – mondta az fmc.hu kérdésére Szincsák Attila. – „Ők a mezőgazdaságnak szállítanak traktorokat, kombajnokat és különböző gépeket. A jelenlegi vírushelyzetben élelmiszerre szükség van, így az ahhoz kapcsó-

lódó háttéripárnak mennie kell. Így erkölcsi kötelességünk is, hogy az ő rendelésüket teljesítsük.” Szincsák Attila kiemelte, hogy a hétfőtől munkába álló dolgozók szigorú előírások mellett végzik tevékenységüket: maszkban, kesztyűben, a védőtávolságok betartá-

sával dolgoznak, az ebédet pedig dobozva kapják.

A Denso március 18-án jelentette be, hogy a koronavírus-járvány miatt tíz munkanapos leállást vezet be és a nyárra tervezett leállást hozza előre, ezalatt a munkavállalók bért kapnak, szabadságon lesznek.

Lelki útravaló húsvétra készülve

BERTA KATA, LÁSZLÓ-TAKÁCS KRISZTINA

Nem megyünk sehová. Vagy mégis? Különleges időszakban szakadt ránk a koronavírus okozta veszélyhelyzet, hiszen a kereszténység legnagyobb ünnepét, a húsvétot máskor a legszebb liturgiákkal kísért közösségi eseményként éljük meg. A közösség szó most más értelmet nyer, mint ahogy a húsvétkor ünnepelt új élet és a győzelem is másként élhető meg. Induljunk el befelé! – mondják a lelkipásztorok.

Bencze András evangélikus püspök-helyettes

„Sokféle helyzet van, nyilván mindenki a lehetőségeihez mérten tudja megélni a bezártságot. Egészen más, ha van valakinek kertje, ki tud oda menni egy kicsit, és megint más egy panelházban lakni, ahol esetleg még erkély sincs. Fontos, hogy figyeljünk arra, hogy a vírusról szóló hírek ne uralják teljesen az életünket. Nagyon egy síkon gondolkodunk most, mindenről ez jut eszünkbe, akár a sportról, akár a természetjárásról, akár a munkáról. Pedig sokaknak egyéni terheik, nehézségeik is vannak, amiket külön-külön is nehéz cipelni. Most is vannak betegek vagy olyanok, akik gyászolnak, akik valakit elveszítettek, olyanok is, akiknek konfliktusaik vannak. A mostani

életével, akinek az életére támadtunk mi is föl a keresztségben.”

Tornyai Gábor öreghegyi plébános

„Azoknak, akiknek amúgy is nyüzsgő az otthoni élete, nagy kihívás, hogy megtalálják a saját csendjüket. Otthon lenni a bezárt, zibongó gyerekekkel, eleget tenni a háziasszonyi vagy férfiúi feladatoknak, plusz még teljesíteni a

ezt a misztikus test fogalmat lehet előtérbe helyezni, azt, hogy Krisztussal való kapcsolatokat hogyan tudom megélni. Ez a misztikus test most úgy tud leginkább létrejönni, hogy a hívek szemléltető lelkülettel követik otthon a neten nézhető szertartásokat. Ebben a szemléltetésben talán a szavaknak nagyobb erejük van, és annak is, ami a liturgiában történik, hiszen az online közvetítés lehetővé teszi a liturgia egészen közeli szemlélését. Közben szemléljük magunkat is: hogyan érint ez meg engem? Hol van az a pont az életemben, amit egy szó, egy gesztus tartalommal tölthet meg? Ebben a fajta odafigyelésben talán a saját szerepünkre, helyünkre is jobban rálátunk a közösségben, hogy aztán amikor majd újra találkozhatunk, már ennek tudatában legyünk jelen!”

Berze János református lelkipásztor

„A veszélyhelyzet különleges böjtre sarkallt. Ebben az időszakban felértékelődik a gondviselés gondolata, az, hogy merjük Istenre bízni magunkat. Mi úgy fogalmazunk, hogy a nagyböjt Jézus szenvedéstörténetébe visz be bennünket, aztán elérkezünk nagypéntekig, Jézus áldozati kereszthalálának emléknapjáig. Húsvétvasárnap az élet diadalára tekintünk, Isten fiára, aki bár halálával leszállt a pokolra,

nem maradt ott, és teste sem maradt a sírban, hanem új életet hozott, nekünk is. Most erre kell néznünk, előre! Valóban, most kevés alkalom van, ami közel visz Jézus keresztségéhez, a sírhoz, majd az üres kereszthez, mint a föltámadás jelképéhez. Amik ezekhez az eseményekhez sodorhatnak bennünket, a szentírás idevonatkozó szakaszai. Fontos, hogy a bezártságunkban is tudjunk Jézus szavaira figyelni, félretéve a saját dolgainkat arra fókuszálni, hogy mit mond Jézus. Hogyan hoz ki bennünket ebből a veszélyhelyzetből, mit akar nekünk mondani? Így készüljünk, így menjünk bele az ünnepbe!”

Révész Lajos baptista lelkész

„Tudok ezen a helyzeten változtatni, ami most körülöttem van? Nem. Nem akarok beleesni a félelem csapdájába, ezért elkezdem keresni, milyen jót tudok kihozni ebből. Ha valaki csak azt vállalja, hogy egy héten minden nap egy szentbeszédet, egy prédikációt, egy tanítást meghallgat vagy a szentírásból elolvas egy szakaszt, esetleg eljut János evangéliumában a következő gondolatig: „Úgy szerette Isten ezt a világot, hogy egyszülött fiát adta. Ha valaki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen!” Ebben a mondatban találni egy olyan kincset, ami nemcsak egy mondat, hanem az életünk át- és megváltoztatója lehet. Ha megértjük, hogy nem Isten hozza ezeket a helyzeteket, amikben vagyunk – hiszen elég nagy bátortást kaphatunk tőle abban, hogyan tudunk stabilak maradni. Ne engedjük meg magunknak azt a luxust, hogy ezt a helyzetet, amin magunk nem tudunk változtatni, Isten nélkül próbáljuk végigvinni, mert nem leszünk nyertesek! Isten győzött! Alljunk mi is az ő oldalára! Húsvétkor ez a legnagyobb üzenet: a győztes Isten nem úgy győzött, ahogy mi gondoltuk, hanem a keresztre küldte az ő fiát a mi bűneinkért, majd feltámasztotta őt a halottak közül. Ennek a feltámasztásnak az ereje jóval nagyobb, mint annak a nyomásnak az ereje, ami kívülről ér bennünket.”

Fotók: Kiss László

helyzetben sem szabad elfeledkezniünk ezekről a problémákról, és nem szabad megoldás nélkül háttérbe szorítanunk őket. Az otthoni bibliaolvasások, imádságok most felértékelődnek, ilyenkor derül ki, hogy van lelki élet templomba járás nélkül is. S bár hiányzik a közösség, különleges alkalom adódik így a belső csend megtalálására. Most különösen előtérbe kerül a húsvéti három szent nap tartalma, az, hogy valójában mit jelent nekünk a húsvét, mit jelent az elcsendesedés, majd az azt követő új élet. Ne felejtjük el, hogy ennek az új életnek már a részesei lettünk, amikor megkeresztelték bennünket! Az úrvacsorában való részvételünk ezt a részvételt éltetné tovább. Idén nem tudjuk ilyen módon megélni, ezért próbáljunk meg lélekben elmerülni ebben az új életben! Ne a magunk hangulatával mérjük magunkat, hanem a mindenséggel, Krisztus

munkát is, külön nehézséget ró azokra a családokra, akik ilyen formában vannak együtt, és talán még nehezebb megtalálni az elcsendesülés lehetőségét. Ez is egyfajta böjt, hogy most nem tudok úgy elcsöndesedni és megállni, ahogy máskor szoktam, és lehet, hogy kevesebb időm van erre. Ekkor azt mondom, ha csak öt percem van, akkor azt használom ki: meggyújtok egy gyertyát, egy picit ülök, csendben vagyok. Aki egyedül van otthon, csendesebb a lakása, annak ez a bezártság, ez a remetelét lehetőséget ad arra is, hogy a szív békéjére és csendjére oda tudjon figyelni. Másképpen éljük meg most az időnket, és a húsvét is nehezebb, hiszen nem tud összejönni a közösség. Gondolkodtam, hogy miként lehetne megfogni ezt a mostani helyzetet. Az a kép jutott eszembe, hogy mi Krisztus misztikus teste vagyunk. Most talán

A pánik és a félelem után itt az együttélés időszaka

FIERS GÁBOR

A koronavírus úgy forgatta fel a világot, hogy pár hete még azt sem tudtuk, k-val vagy c-vel írják helyesen. Éppen ezért teljesen normális első reakció volt a pánik, aminek helyébe idővel a félelem lépett. Lassan viszont elkerülhetetlen lesz a következő fázis: meg kell tanulnunk együtt élni a vírussal!

Egy hónappal ezelőtt szabadságra küldtük a világot, amit ismertünk. Munkahelyestől, iskolástól, tömegközlekedéstől, bulistól, mozistól, színházastól, éttermestől, utazástól, de még egy mezei bevásárlás is teljesen más lett. Pillanatok alatt kiderült, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátásának mérséklésére nem kellene hosszú évek, évtizedek, mint ahogy azt a párizsi klímaegyezményt aláíró 195 ország gondolta még 2015-ben, hanem meg is akar néhány nap alatt is. Egyáltalán nem túlzás az a lassan elcsépelet kijelentés, hogy a koronavírus megváltoztatta a világot. A kérdés csak az – és erre tényleg senki nem tudja a választ – mi marad ebből a változásból, ha elvonul a járvány?

Magyarországon március negyedikén jelent meg a mára világgá járvánnyá minősített új típusú koronavírus. Bő egy héttel előtte már lehetett tudni, hogy ezt nem ússzuk meg, csak idő kérdése, mikor érzékeljük meg a légzőszerveket támadó és pusztító láthatatlan ellenség. Mivel ekkor még a média nem vagy alig foglalkozott a járvánnyal, kevés könnyen és gyorsan fogyasztható információ állt rendelkezésre.

Pánik

Talán ez is volt az oka, hogy a lakosságot felkészületlenül érte a vírus közeledésének híre. Egyik napról a másikra rúgta rá az ajtót Magyarországra. Az Olaszországban megjelenő, tehát már kézzelfogható közelségben lévő ragály hírére kezdődtek a pánikvásárlások február végén.

Megdöbbentő volt közlőrlől végignézni, ahogy a tartós élelmiszerek polcai pillanatok alatt ürültek ki, és bár olyan elkeserítő tömegjelenetek nem alakultak ki, mint például Ausztráliában, ahol konkrét verekedések törtek ki az utolsó guriga vécépapírért, de azért nálunk is voltak megdöbbentő pillanatok: az egyik fehérvári Lidlben fél nap alatt egy tonna lisztet vásároltak fel, míg az Auchanban az árufeltöltők elmondása szerint háromszor töltötték újra néhány óra leforgása alatt az étolajok polcokat. Ugy, hogy még hivatalosan meg sem jelent a vírus az országban.

Pedig nem először fordult elő ilyen az emberiség történetében: az 1918-as spanyolnátha idején pont ugyanez történt. Akkor például a baltimore-i patikákat

a szó legszorosabb értelmében kifosztották olyan szerek után kutatva, amik megelőzhetik vagy legalább enyhíthetik az influenza tüneteit. Nem kell ilyen messzire visszamenni az időben: a 2003-as SARS-kitörés idején is hasonló jelenetek játszódtak le az érintett országokban, csak az a típusú koronavírus nem jutott el a határainkig.

A pánikvásárlások oka az emberi természetből fakad: úgy érezzük, hogy veszélybe került a létünk, nem mi irányítjuk az eseményeket. Ezért kézzelfogható magyarázatnak tűnik olyan vélt vagy valós gyógykészítmények beszerzése, melyekről „valahol azt hallottuk”, hogy jók a világot fenyegető nyavaja ellen. Aki például a mostani járványra felkészülve szeretett volna komolyabb mennyiségű D- és C-vitamint vagy Béres-cseppet, bizonyára érezte a megkönnyebbülést, miután fizetett, hogy „megvan, sikerült, ő megtette, amit csak lehetett, és ha ez nem véd meg, akkor semmi”. Vagyis a lehetőségeihez képest biztosította a fennmaradáshoz szükséges feltételeket.

Biológiai értelemben a pánik az agyunk egyfajta rövidzárlata, amikor a racionális rész felett átveszik az uralmat az érzelmek, jellemzően a félelem. Emiatt hajlamosak vagyunk az emóciós túlvészérlés hevében gyorsabban és éppen ezért sokszor ésszerűtlenül cselekedni. Vannak olyan esetek, amikor ez kifejezetten előnyös lehet, például egy váratlan közlekedési helyzetben, bal eset elkerülésénél. De a legjobb módszer a pánik megelőzésére (kordában tartására? csökkentésére?) mégis az, ha megfelelő mennyiségű információ áll az egyén rendelkezésére, melyek mentén meg tudja hozni a döntését. Vagyis nem egy ismeretlen ellenséggel kell szembeszállnia, vagy ennek fényében felvásárolni egy raklapnyi lisztet.

Egy járvány esetében hatalmas pech, hogy a vírus nemhogy szabad szemmel nem látszik, de még a mikroszkópot is jól fel kell csavarni, hogy megmutassa magát. Vagyis nem egy háztömbök között lépegető Godzilla vagy King Kong szakad ránk, amitől aztán garantáltan félne mindenki, hanem egy átlagos kedd vagy szerda, esetleg egy hétvége lesz a halálos ellenség, és azok a dolgok, amik egyébként teljesen maguktól értetődőek – voltak.

Félelem

Amikor már van neve a félelem tárgyának (esetünkben koronavírus), hajlamosak vagyunk túlreagálni a helyzetet. Ilyenkor éppen azért, hogy elkerüljük a további pánikot, teljesen természe-

tes, hogy minél több információra van szükségünk. Ezzel egyre közelebb kerülünk az ellenséghez, megismerjük, és úgy érezzük, hogy a legapróbb rezdüléséről is tudunk vagy hallottunk már. 2020-ban ezt hírnék hívják, elsődleges előfordulási helye pedig az internet lett.

„Fontos a social distancing! A kínai mortalitási ráta teljesen más, mint a spanyol. Szerinted a nyájimmunitás beválik a svédéknél?” Social distancing, mortalitási ráta és nyájimmunitás – hetekkel ezelőtt a többségnek ezek feltehetően teljesen semmitmondó kifejezések voltak, és most csak néhányat emeltünk ki abból a hatalmas információhalmazból, ami ránk zúdult az elmúlt időszakban. Be tudjuk azonosítani, hogy a veszélyeztetett korcsoportba tartozunk-e (vagy szeretteink), és az alapbetegségek fogalmát is megismertük. Már tudjuk, hogy a saját tévénk előtt ülve nem vagyunk közvetlen életveszélyben, csak akkor kell nagyon figyelni, ha kitesszük a lábunkat a lakásból. Vagyis szép lassan elkezdtünk megtanulni együtt élni a helyzettel és a vírussal. Nagyjából ennek a fázisnak az elején járhatunk most.

Együttélés

Miközben Ázsia több országában is teljesen normális, hogy járvány idején (de azon kívül is) maszkokban közlekednek az emberek, Európában ennek nem volt kultúrája – eddig. Már most is egészen máshogy viszonyulunk például egy bevásárlás vagy utcai séta alkalmával a közelünkben tartózkodó idegenekhez, a fizikai érintkezés kifejezetten zavaró, a social distancing, vagyis az a bizonyos másfél-két méteres távolság be nem tartása irritáló. Több olyan jelenetnek is szemtanúja voltam már, amikor a hipermarketekben szabályos embertetris zajlott, ahogy a vásárlók amúgy dícséretes módon, hihetetlen szálomozások árán próbálták megtartani egymáshoz képest az előírt távolságot. Ki tudná most elképzelni, hogy egy zsúfolásig tömött moziban egymás karfájára lógnak a nézők könyökei? Ahogy feltehetően a háziorvoshoz járás és a rendelőket egyfajta közösségi térként való használás is jelen-tősen átalakulhat a közeljövőben. Cserébe ez a néhány generáció mostantól haláláig úgy mos kezét, mint még soha korábban egy sem! A néhány héttel ezelőtti világot sokáig már nem lehet szabadsággolnival. A gyárak lassan újraindulnak, idővel a repülő is a levegőbe emelkednek majd. De az biztos, hogy tudatosabbak leszünk, mint eddig voltunk. Nem mintha eddig nem lettünk volna tudatosak, csak máshogy. Hogy ez mire lesz elég? Nemsokára kiderül!

SOMOS MÁTÉ

Pi élete

„Országosan egységes, előrehozott tavaszi szünet következik, további rendelkezésig az egyetem látogatását megszüntetjük, kérjük, figyeljék az üzeneteket!” Idő sem volt csodálkozni, hogy egyszer az életben még azelőtt szóltak egy órarendi változásról, hogy bemen-tünk az egyetemre. Minden aggodalmat, meglepettséget elnyomott a bizonytalanság, miután több ezren megkap-tuk a levelet. Lesz oktatás? Lesz diploma? Lesz kollégi-um? Ezekre napokon belül érkezett válasz, a bizony-talanság viszont – a sztori számomra legborzalmasabb szereplője – sajnos nem áll tovább. És minden egyes új szabály, óvintézkedés ol-vasása után a „Meddig tart még?” kérdés az első, ami a magamfajta aggodalmas-kodó típus fejébe odafura-kodik.

Mert nem arról van szó, hogy szenvedés otthon lenni, akár több hétig. Az elején alvás, főzés (életem első kakaós csigája – mire rá nem bírja az embert a veszélyhelyzet!), biciklizés, mintha csak szünidő lenne – értékeltem a helyzet jó oldalát. A korosztályomat amúgy sem kell féltetni a napi nyolc óra online elfoglaltságtól... Csakhogy a hétek előrehaladtával minden javasolt vagy megengedett tevékenység az előbbi néhányra szűkült. Jön az unalom is, és persze a hiányérzet. A lehetőségek hiánya a legnyomasztóbb. Lehet, hogy egyébként sem találkoznék mindenkivel, csoporttársakkal, barátok-kal, nagyszülőkkel, de így, hogy nincs is rá lehetőség, másképpen fogalmazódik meg az egész. Mert most nincs olyan, hogy „majd összefutunk”, „átmegyek a hétvégére”, „este tali az Országalmánál”. Most először érzem át igazán a Pi élete című film főhősének a helyzetét. Szerencsére nem tigrissel vagyok összezárva – még a család ingerültebb napja-in sem – és nem egy apró csónakban ülök az óceán közepén. Mégis, ahogy a történetben, esetünkben is igaz: az óvintézkedések betartása mellett csak a helyzet mielőbbi javulásába vetett bizakodás marad, mint mentőöv!

Fonott kalács élesztő nélkül

KURUCZ TÜNDE

A húsvéti reggeli nélkülözhetetlen kelléke a főtt sonka, a reszelt torma és a keményre főtt tojás mellett a fonott kalács, amit élesztő nélkül, kovással is meg lehet sütni. Bár igaz, hogy nem három óra, hanem a pihentetési idővel együtt egy nap alatt készül el.

Az ideai húsvét más lesz mint a többi. Csendben, otthon ünneplünk, amit legfeljebb a nagyszülők, testvérek, rokonok, barátok konferenciahívása tör meg. Nehéz ilyenkor lelkiekben az ünnepre hangolódni. A tojásfestés és az online csokinyűlrendelés mellett a kalácssütés is segíthet a készülődésben. Ha élesztő helyett kovással készítjük, akkor foszlósabb, könnyedebb lesz a végeredmény!

Hozzávalók

Az aktív kovászhoz:

- egy púpos evőkanál kovász a hűtőből
- két púpos evőkanál liszt
- 4 cl tej
- egy teáskanál cukor

Az előtésztahoz:

- 10 dkg liszt
- kb. 2 dl tej
- egy evőkanál cukor

A tésztahoz:

- 70 dkg liszt
- 4 dl tej
- egy tojás
- 10 dkg cukor
- 1 dl olaj

A díszítéshez:

- egy tojássárgája
- egy marék mogyoró, mandula vagy kesudió

A kovászt kivesszük a hűtőből. (A kovásznevelésről lapunk január 16-i számában írtunk részletesen.) Hozzáadjuk a lisztet, a cukrot és a tejet. Egy tálban összekeverjük és négy-hat órán keresztül állni hagyjuk. Mikor a tetején megjelennek a buborékok, akkor elkészítjük az előtészta! A keverékünkhöz hozzáadjuk a lisztet, a tejet és az evőkanálnyi cukrot. Ismét összedolgozzuk a masszát, és állni hagyjuk további négy-hat órát. A pihentetési idő letelte után hozzáadjuk a tésztahoz a többi lisztet, cukrot, tojást, és elkezdjük dagasztani. Dagasztás közben először a tejet fokozatosan csurgatjuk hozzá, majd a legvégén beledolgozzuk az olajat. (Azért csak a végén, mert akkor könnyedebb, légesebb lesz a kalács.) Amikor a tészta elválik az edény falától és a kezünktől, akkor gömbölyítjük, és egy éjszakára konyharuhával lefedett edényben a hűtőbe tesszük. Reggelre a nagyjából duplájára kelt kalácsrészt átgyúrjuk és három egyenlő részre osztjuk. Mindegyikből hosszú szalakat sodrunk, és összefonjuk őket. A kalács tetejét megkenjük a tojássárgájával. Ebbe a műveletbe

Fotó: Kurucz Tünde

Vigyázat, függőséget okoz!

akár a gyerekeket is bevonhatjuk. A tojásos felületet megszórjuk ízlés szerint mogyoróval, mandulával vagy kesudióval. A süttőt nem melegítjük elő, mert akkor

a hirtelen hősokktól kirepedne a tészta oldala. A kalácsot alsó-felső sütéssel nagyjából egy órán keresztül sütjük. Mikor kivesszük, megkopogtatjuk az alját,

hogy kellőképpen átsült-e. Ha mélyen kongó hangot ad, akkor igen. Rácson kihűtjük, vajjal, sonkával és reszelt tormával fogyasztjuk.

Miért a nyuszi hozza a húsvéti tojást?

Ma már elfogadott „tény”, hogy húsvétkor a gyerekeknek a nyuszi hozza a tojást. Viszont az ehhez köthető történetek már kevésbé ismertek.

A legenda szerint Ösztra a tavasz és a termékenység istennője volt az ősi germán teutonok mondvilágában. Valószínűleg az ő nevéből származik a húsvét angol (Easter) illetve német (Oster) elnevezése. Gyakran ábrázolták nyúlfejjel, hiszen a nyúl köztudottan szapora állat. A pogány törzsek minden évben a tavaszi napéjegyenlőség idején meg is ünnepelték Ösztrát. Egyik évben az istennő a gyerekeknek örömet akart szerezni, ezért a kedvenc nyulát gyönyörűséges madárrá változtatta. A nyuszból lett madár pedig csodák csodájára színes tojásokat tojt, amiket végül Ösztra a gyerekeknek ajándékozott.

De van egy másik történet is a tojást „tojó” nyúl eredetéről. A 16. századi Németországban minden tavasszal kötelezően be kellett szolgáltatni a gyöngytyúkot a tojásaival együtt a földesuraknak. Később pedig egyes német területeken az emberek húsvét-

Fotó: Klárisz Tünde

kor gyöngytyúkkal és azok tojásaival ajándékozták meg egymást. Hogyan lett a gyöngytyúkból nyúl? A gyöngytyúk németül Hasel-huhn, ami rövidítve Hasel. A nyúl

német neve Hase. Elég volt csak egy „l” betűt elhallani, esetleg félrefordítani, és máris a nyuszi hozta a gyöngytyúk helyett a tojást.

Az építész otthon is építész marad

Szalay Ákos legóból építette meg a felsővárosi templomot

LÁSZLÓ-TAKÁCS KRISZTINA

A mostani veszélyhelyzetnek sok negatív hozadéka van, ugyanakkor érdekes „gyümölcsöket” is teremhet. Különleges építményről posztoltak fotót az egyik fehérvári Facebook-csoportban: a felsővárosi Szent Sebestyén-templom kicsinyített változata készült el legóból. Ha nincs a kényszerű otthonlét, valószínűleg ez az épület sem jön létre, most viszont Szalay Ákos építésznek is volt ideje megvalósítani régi tervét. És így megszületett a Fehérvár magazin első chat-interjúja!

Mióta építész legóból?

Gyerekkoromban a legkedvesebb játékom volt, több saját legóházat építettem, de akkor még nagyon korlátozott volt az elemválaszték. Aztán feledésbe merült a dolog egy jó ideig. **Es honnan jött elő újra a szenvedély?**

A kisfiam örökölte a szenvedélyt, tulajdonképpen ő „fertőzött” meg újra. Négyévesen kapta az első komolyabb legót, azóta folyamatos a legómánia nála is, minden ünnepen általában ez az ajándék. Mindig kéri, hogy játszjak vele. Eleinte én segítettem neki összerakni a készleteit, de mára én lettem az alkatrész-keresgélő.

Hogy találd meg a megfelelő elemeket egy olyan komoly épülethez, ami a valóságban is létezik?

Ez a legnehezebb része az építésnek: megtalálni a speciális alkatrészeket. Ezeket úgy kell összevádaszni az internetről. Most kezdek bejelenni: felfedeztem egy online piacteret, ahol szinte a világ minden részéről vannak eladók, és rengeteg alkatrészt meg lehet találni. Ehhez a templomhoz több mint egy év volt összeszedni a különlegesebb alkatrészeket a magyar oldalakról.

Miért pont a Szent Sebestyén-templomot építetted meg?

Ez volt az első fehérvári épület, amit mindenképpen szerettem volna megépíteni legóból. Most úgy hozta a sors,

hogy lett rá időm, hiszen én is, ahogy a legtöbben, az időm jelentős részét itthon töltöm a járvány miatt. Viszont elárulom, hogy vannak még kiszemelt kedvenc helyi épületeim, melyekhez már elkezdtem összeszedni az alkatrészeket. A következő egy nagyon különleges, modern épület lehet, amihez gyerekkori szép emlékek fűznek. **A Szent Sebestyén-templomhoz milyen élmények fűznek?**

Tősgyökeres felsővárosi vagyok, gyerekkoromban az egyik oldaláról néztem a templomot, most pedig a tornyát látom, ha kinézek a lakásunk ablakából. A szívem csücske ez az épület. Gyerekkoromban ide jártam hittanórára és misékre az ősémmel, és itt voltunk elsőáldozók.

Most viszont nem lehet bemenni, sőt máshova sem nagyon. Mi az, ami nagyon megváltozott az életben az utóbbi hetekben?

Mindig magas fordulatszámom pörögtem egész életemben. Soha nem volt még olyan, hogy két hétig csak a legközelebbi boltig mozdultam ki. A legrosszabb, hogy a számítógépnél tudom csak a munkámat végezni és telefonon próbálok irányítani az építkezéseket, hiányzik az építés fizikális élménye. Ami viszont jó, hogy a családdal több időt lehetek. Így tudtam megépíteni a kisfiam segítségével ezt a templomot, ami máskülönben nem mostanában jött volna össze.

Mennyire érinti építészeti munkádat a járvány? Látszik már, miben fog változni a következő időszak?

Több vállalkozó jelezte, hogy a következő időszakban már nem mer dolgozni. Másik oldalról viszont megjelentek olyan emberek, akik az elvesztett munkájuk miatt az építőiparban keresnek állást. De ez az első két hét bebizonyította, hogy személyes közreműködés nélkül ez a

Ez a legóépület arányaiban és külsejében is teljesen megegyezik a felsővárosi templommal. Csak éppen kisebb.

szakma nem működik: hiába adtam egyértelmű utasításokat, instrukciókat, rajzokat, bőven történtek félreértések. Reméljük, a járvány

hamar elmúlik és visszaáll minden a régi kerékvágásba!

Hogy telik a mostani helyzetben egy átlagos napod?

Általában kicsit később kel a család, aztán a kislányom becsatlakozik a digitális oktatásba a laptopomról, amit mostanában kölcsönzök neki, így addig jut időm délelőttönként a papírmunkára. Közben rengeteget egyeztetek telefonon, anyagrendeléseket, tervek, könyvelést, egyéb adminisztrációs dolgokat intézek. A gyerekeknek is besegítek a tananyag és a feladatok átnézésében illetve magyarázásában. A classroom és egyebek koordinálása viszont teljes egészében a feleségem hatásköre, ebben én nem vagyok jó. Több az idő a gyerekekkel való játéokra, a ház körüli munkákra és a hobbikra is. Kialakítottunk egy mini focipályát az udvaron, azt imádja a kisfiam!

Hol voltál utoljára, amikor még szabadon lehetett kimozdulni és bárkivel találkozhattunk?

Utoljára Budapesten voltunk színházban. A tavasi szünetben viszont utazni szerettünk volna.

Más lesz most a húsvét a családnak? Hogy tervezték?

Természetesen más lesz, csak a legszűkebb családi körben, négyesen leszünk, locsolni sem megyünk. Elmarad a nálunk ilyenkor szokásos kirándulás is, de majd jövőre mindent bepótolunk!

Szalay Ákos a gyerekeivel is szívesen épít

Csökken az új álláshirdetések száma, az álláskeresőké megugrott

PAPP BRIGITTA

Több szakmának is alaposan betett a koronavírus-járvány, és bár a kormány számos gazdasági intézkedése igyekszik enyhíteni a károkat, az erős negatív hatás már rövid távon is látszik az álláspiaci kereslet-kínálat alakulásán.

A turizmus, a vendéglátás és a feldolgozóipar egyértelműen azok az iparágak, amelyek súlyosan meg-sínylik a járványt. Székesfehérvár és Fejér megye az elmúlt évtizedben az ország kiemelkedően prosperáló területei közé tartozik, a KSH adatai alapján a 15–64 éves népesség foglalkoztatási rátája a legjobbak között van, a vizsgált korosztály 72-74,4 százaléka munkához jut, jutott. Am régiók éppen a fent említett három területből kettőben is fokozottan érintett, hiszen a Velencei-tó környéki települések turizmusa fontos alappillére a helyi gazdaságnak, Székesfehérvár és Mór pedig a feldolgozóiparban, kiemelten a járműalkatrész-gyártásban erős. Az elmúlt heteken több fontos székesfehérvári cég, többek között a Denso vagy a Hydro is részlegesen vagy teljesen leállította a termelését dolgozóik egészségügyi védelme érdekében. A koronavírus-járvány negatív hatásai tehát már rövid távon látszanak, aminek egyik azonnali leképeződése az álláspiaci kínálat és kereslet alakulásán is megmutatkozik. Míg az elmúlt években egyre inkább munkaerőhiánnyal küzdöttek a cégek, és álláshirdetések tucatjai jelentek meg, kis túlzással lasszóval vadászták a szakképzett munkaerőt, mostanra ezen a területen is a satufék elve érvényesül.

Több szakmának is betett a koronavírus-járvány

„Az elmúlt egy hónapban szinte nullára csökkent az álláshirdetések száma. A korábban feladott hirdetések még kifutnak, újak már nem jelennek meg. Ezzel szöges ellentétben alakul az állást keresők száma. A 2008-as válság idején volt hasonló helyzet. Erre példa, hogy a minimálbéres állásokra az elmúlt években nem jelentkeztek a munkavállalók, most oda is bejelentkeznek, és érdekli őket a lehetőség.” – mondta el Horváth Ferenc, a Trenkwalder észak-dunántúli régiójának vezetője. Vannak azért továbbra is olyan munkakörök, amelyekben számítanak új munkaerőre.

„A szakképzettséget igénylő munkakörök továbbra is keresettek. A cégek – ha megtehetik – igyekeznek továbbgondolni a jelenlegi helyzetet és az újraindulásra készülnék. Kiemelném a bolti eladói, a raktárosi és a gépjárművezetői pozíciókat, ahol jelentősen megugrott a kereslet szakképzett munkavállalókra. Ők fontos szerepet töltenek be az élelmiszer-ellátásban. A legkevésbé keresettek az autóiipari munkavállalók: például az operátor, az összeszerelő és más alapfokú képzettséget igénylő pozíciók. Ezekre szinte teljesen megszűnt a kereslet.” – válaszolja a jelenlegi álláspiaci helyzetet Horváth Ferenc. Az álláshirdetések csökkenésével párhuzamosan jelentősen megugrott az álláskeresők száma. Több

szakember is egyöntetűen úgy véli, komoly fordulóponthoz érkezünk el. Ezt Horváth Ferenc sem látja másként: „Sokkoló mértékben megugrott ez a szám: egy hónap alatt, 2020 februárjáról márciusra a teljes Dunántúlt nézve négy-ötszörösére nőtt az álláshirdetésekre bejelentkezők száma. Bár márciusban eleve meg szokott nőni az állásra jelentkezők száma, a növekedés mértéke 2019 azonos időszakához képest is jelentős: tavaly márciushoz képest közel háromszoros bejelentkezési arányt tapasztaltunk. A munkaerőpiacra évek óta egyre csökken az aktív álláskeresők száma, ennek gazdasági és demográfiai okai is vannak. Most azonban – még ha várakozásaink szerint a vírus okozta munkaerőpiaci válság átmeneti jellegű lesz is – komoly fordulóponthoz érkezünk.”

Futó pályázatod van? Figyeld a változásokat! Mi segítünk, ha elakadtál!

Az elmúlt néhány hétben a megvalósítás alatt lévő pályázatokkal kapcsolatban számos változtatás, könnyítés jelent meg. Ezek, és a várható további változások a korábbinál gyorsabb, folyamatos alkalmazkodást kívánnak a pályázóktól...

...de NEM VAGY EGYEDÜL! A Közép-dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség most sem engedi el partnerei kezét, sőt igyekszik az olyan székesfehérvári vállalkozásoknak is segítséget nyújtani, akik most maradtak egyedül a pályázati megvalósítás útvesztőjében.

MIRE KELL MOST FELKÉSZÜLNI, REAGÁLNI? A folyamatban lévő pályázatoknál számos változás, könnyítés és ésszerűsítés jelent meg és várható, amelyek miatt projektet is változhat.

MIBEN ÉS HOGYAN SEGÍTÜNK? Az első intézkedéseket a napokban nyilvánosságra is hozta az Innovációs és Technológiai Minisztérium. Az intézkedéseket, azok további részletesebb, konkrét lépéseit folyamatosan figyelemmel kísérjük, és magyarázatokkal ellátva használható, praktikus segítséggé átalakítjuk. Ezeket folyamatosan közzétesszük az ügynökség honlapján (www.kdriu.hu), blogján (kdriu.blog.hu) és Facebook oldalán (www.facebook.com/KDRIU.CTRIA/).

Illetve amennyiben konkrét KÉRDÉSED VAN, TANÁCSOT SZERETNÉL, keresd bizalommal az ügynökség munkatársait a kdriu@kdriu.hu email címen vagy a +3620 384-4472 telefonszámon!

m 59
ÜZLETI PARK

„Én is itt bérelek, mert itt lehetőségem van bővülni.”

RAKTÁRAK, MŰHELYEK
22 / 500-153

BRILL-COLOR Kft.
Pálmszki Tibor
cégvezető

Horoszkóp

április 9. – április 15.

Judy Jónó

www.facebook.com/judyjos21/

Kos 3. 21. – 4. 20.

Ha nem is a szíve csücske a négy fal közötti tartózkodás, most sok remek ötlete támad a szabadidő eltöltésére. A húsvéti hangulatteremtés most kihívás lehet, de apropót adhat a kreatív munkákra is.

Bika 4. 21. – 5. 20.

Tele lehet tervekkel a távoli jövőre nézve. Most alkalma adódik rá, hogy alaposabban is átgondolja, hogyan vihetné őket sikerre. Használja ki az időt a lehetőség átgondolására!

Ikrek 5. 21. – 6. 21.

Türelmének és felelősségtudatának segítségével rengeteget elérhet a következő napokban. Bármilyen gond is merüljön fel, szerencsésen megoldja, úgyhogy igazán büszke lehet magára!

Rák 6. 22. – 7. 22.

Felismerheti, hogy a közelgő húsvétra a négy fal közt is öröm lehet a készülődés, még a jelen helyzetben is. Kapcsolatában fellángolhat a szerelem, talán éppen amiatt, hogy ezekben a napokban kis távolságtartásra kényszerülnek.

Oroszlán 7. 23. – 8. 22.

Tartson be bizonyos szabályokat, legyen fair és ne térjen le a helyes útról! Máskülönben kellemetlen helyzetben találhatja magát, de még talán másoknak is problémákat okozhat. Összpontosítson kötelességei ellátására!

Szűz 8. 23. – 9. 22.

Sok minden foglalkoztatja, úgy a vírushelyzet, mint a belőle következő dolgok. A napokban ne kérdőjelezze meg, miért történtek váratlanul a dolgok! Hiszi vagy sem, de előnyére fog válni minden, még akkor is, ha most nem úgy tűnik. Igyekezzen pozitív maradni!

Hogy zajlik most az általános iskolai beiratkozás?

Online felületen, két szakaszban történik az általános iskolai beiratkozás a 2020/2021-es tanítási évre. A koronavírus miatt kialakult járványhelyzetben az eljárások során arra törekednek, hogy a beiratkozás minél előbb és minél kevesebb személyes kontaktussal valósulhasson meg. Ugyanakkor a szülők szabad intézményválasztását továbbra is biztosítják. A beiratkozás első szakasza április hatodikán, hétfőn indult.

Amennyiben a szülő a gyermekét a lakóhely szerinti körzeti általános iskolába szeretné beírni, akkor az intézmény felé csak a szándék megerősítése szükséges, ebben az esetben a beiratkozás automatikusan megtörténik. Amennyiben másik intézményt választana, akkor kell benyújtani jelentkezési kérelmet a kiválasztott iskolába. A veszélyhelyzetre való tekintettel azt kéri, hogy a gyermek általános iskolai beíratását lehetőség szerint

online módon intézzék a Kréta rendszer e-ügyintézési felületén keresztül, mely az egyintezes.e-kreta.hu/kezdolap elérhetőségen található.

A beiratkozás két szakaszban történik. Az első szakaszban, április 6-tól április 24-én éjfélig azok a szülők illetve törvényes képviselők adhatják le beiratkozási kérelmeiket, akik nem állami fenntartású általános iskolába vagy állami fenntartású, de közzettel nem rendelkező általános iskolába kívánják gyermeküket beírni.

A beiratkozás második szakaszában csak egyetlen általános iskolába kérheti gyermeke felvételét a szülő. Április 28-tól május 15-ig azok a szülők vagy törvényes képviselők végezhetik el a beiratkozással kapcsolatos ügyintézt, akik gyermeküket a lakóhelye illetve tartózkodási hely szerinti körzeti, valamint akik a nem

a gyermek lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti körzeti általános iskolába szeretnék beírni.

Április 28-án minden olyan tanuló automatikusan felvételre kerül a lakóhelye, tartózkodási helye szerinti körzeti általános iskolába, aki nem nyert felvételt az első szakaszban, illetve aki nem adta be a jelentkezését más általános iskolába. Ebben a szakaszban szükséges megerősíteni azon gyermekek jelentkezését, akiket a szülők a lakóhely szerinti körzeti általános iskolába szeretnének beírni. A beiratkozáshoz kapcsolódóan az alábbi dokumentumokra van szükség: a gyermek személyazonosságát igazoló hatósági igazolvány, a gyermek nevére kiállított tájkártya, a gyermek nevére kiállított, lakcímet igazoló hatósági igazolvány, nyilatkozat az életritvélésről ott lakásról, nyilatkozat a közös szülői felügyeleti jog

gyakorlására vonatkozóan. Ezeket a dokumentumokat – tekintettel a jelenlegi helyzetre – elegendő a 2020/21-es tanév első napján bemutatni az intézményekben.

A beiratkozás eljárási rendje minden székesfehérvári általános iskola internetes felületén is megtalálható. (Forrás: ÖKK)

Augusztusban lesz a zeneiskolai felvételi

A veszélyhelyzet miatt a zeneiskolába jelentkező gyermekek felvételi meghallgatását augusztusra halasztotta a Hermann László zeneiskola. Az érdeklődők az iskola honlapján található kérdőív kitöltésével jelezhetik jelentkezési szándékukat: hermann-zenesuli.hu. Az augusztusi felvételi meghallgatáson a gyermekeknek egy rövid, egyszerű ritmust kell visszatapsolni, néhány hangból álló dallamot hallás után visszaénekelni, majd egy, a gyermek korának megfelelő szintű dalt önállóan énekelni.

A Vörösmarty Rádió műsora április 11-től 17-ig

FM 99,2 • www.vorosmartyradio.hu • A hírszerkesztőség ügyeletes száma: 30 901 4150

2020. 4. 11. SZOMBAT	2020. 4. 12. VASÁRNAP	2020. 4. 13. HÉTFŐ	2020. 4. 14. KEDD	2020. 4. 15. SZERDA	2020. 4. 16. CSÜTÖRTÖK	2020. 4. 17. PÉNTEK
08.00 Fehérvári hétféve: félóránként friss hírek, időjárás és közlekedési információ Fehérvári hétféve: életmód, kulturális programajánlatok, kapcsolódási lehetőségek Székesfehérvár és Fejér megye egész területéről. Műsorvezető: Gemeiner Lajos Hírszerkesztő: Ficsóri Erika	08.00 Fehérvári hétféve: félóránként friss hírek, időjárás és közlekedési információ, műsorajánló, kalendárium, névnapok, aktualitások, érdekességek Műsorvezető: Sasvári Csilla Hírszerkesztő: Szöllősi Attila 08.30 Napindító gyakorlatok a lakásban Vendég: Vizbor Margó 09.10 Természetesen egészségesen Vendég: Supliczne Tóth Mária Szakértőnk a műsor ideje alatt várja a kérdéseket a Vörösmarty Rádió facebook oldalán, illetve a 06 22 311 511-es telefonszámon 10.10 Gazdit keresünk a HEROS Fehérvári Állatotthon menhelyén élő kutyáknak és macskáknak Vendég: Krepsz Gyöngyi 11.10 Fitt receptek Vendég: Szabó-Farkas Lilla 11.40 Minden ami hal Vendég: Szabó Krisztián 12.10 Magyar királynék Vendég: Szalánczi Viktória 16.10 Zeneturmix Műsorvezető: Kiss György 20.00 Party Zóna: könnyed pihentető műsorfolyam a hétvége tükrében, óránként friss hírekkel, a hazai és külföldi zenei élet legkiválóbb muzsikáival.	06.00 Jó reggelt, Fehérvár! félóránként friss hírek, programajánló, kalendárium, közlekedés, a hallgatók születésnapjait köszöntése, kék hírek és információk Műsorvezető: Galántai Zsuzsa Hírszerkesztő: Germán Márton 10.00 Fehérvári délelőtt: napi aktualitások, kulturális ajánlatok, közérdekű információk. Műsorvezető: Kiss György Hírszerkesztő: Ficsóri Erika 12.10 Fehérvári délután: napi aktualitások szórakoztató formában, helyi szakértők, szakemberek részvételével Műsorvezető: Bokányi Zolt Hírszerkesztő: Szöllősi Attila 15.10 Zeneterápiás percek Vendég: Burján Gabriella 19.00 Esti Blokk a Vörösmarty Rádióban Benne: óránként hírek és zene minden mennyiségben	06.00 Jó reggelt, Fehérvár! félóránként friss hírek, programajánló, kalendárium, közlekedés, a hallgatók születésnapjait köszöntése, kék hírek és információk. Műsorvezető: Schéda Zoltán Hírszerkesztő: Bóna Éva 08.10 Sport hírek 10.00 Fehérvári délelőtt: napi aktualitások, kulturális ajánlatok, közérdekű információk Műsorvezető: Kiss György Hírszerkesztő: Ficsóri Erika 13.00 Fehérvári délután: napi aktualitások szórakoztató formában, helyi szakértők, szakemberek részvételével Műsorvezető: Bokányi Zolt 15.00 Uzsonna – gasztronómiai magazin vendég: Szabó László 16.00 Fehérvári este: könnyed elemző beszélgetések egy-egy témában. Műsorvezető: Galántai Zsuzsa Hírszerkesztő: Germán Márton 19.10 Esti Blokk a Vörösmarty Rádióban: óránként hírek és zene minden mennyiségben	06.00 Jó reggelt, Fehérvár! félóránként friss hírek, programajánló, kalendárium, közlekedés, a hallgatók születésnapjait köszöntése, kék hírek és információk. Műsorvezető: Schéda Zoltán Hírszerkesztő: Germán Márton 08.10 Sport hírek 10.00 Fehérvári délelőtt: napi aktualitások, kulturális ajánlatok, közérdekű információk Műsorvezető: Kiss György Hírszerkesztő: Bóna Éva 13.00 Fehérvári délután: napi aktualitások szórakoztató formában, helyi szakértők, szakemberek részvételével Műsorvezető: Bokányi Zolt 15.00 Uzsonna – gasztronómiai magazin vendég: Szabó László 16.00 Fehérvári este: könnyed elemző beszélgetések egy-egy témában. Műsorvezető: Galántai Zsuzsa Hírszerkesztő: Szöllősi Attila 19.00 Esti Blokk a Vörösmarty Rádióban: óránként hírek és zene minden mennyiségben	06.00 Jó reggelt, Fehérvár! félóránként friss hírek, programajánló, kalendárium, közlekedés, a hallgatók születésnapjait köszöntése, kék hírek és információk Műsorvezető: Schéda Zoltán Hírszerkesztő: Ficsóri Erika 08.10 Sport hírek 08.35 Állati dolgok vendég: dr. Lorászko Gábor 10.00 Fehérvári délelőtt: napi aktualitások, kulturális ajánlatok, közérdekű információk Műsorvezető: Kiss György Hírszerkesztő: Bóna Éva 13.00 Fehérvári délután: napi aktualitások szórakoztató formában, helyi szakértők, szakemberek részvételével Műsorvezető: Bokányi Zolt 15.00 Uzsonna – gasztronómiai magazin vendég: Szabó László 16.00 Fehérvári este: könnyed elemző beszélgetések egy-egy témában. Műsorvezető: Galántai Zsuzsa Hírszerkesztő: Szöllősi Attila 19.00 Esti Blokk a Vörösmarty Rádióban: óránként hírek és zene minden mennyiségben	06.00 Jó reggelt, Fehérvár! félóránként friss hírek, programajánló, kalendárium, közlekedés, a hallgatók születésnapjait köszöntése, kék hírek és információk Műsorvezető: Schéda Zoltán Hírszerkesztő: Ficsóri Erika 08.10 Sport hírek 10.00 Fehérvári délelőtt: napi aktualitások, kulturális ajánlatok, közérdekű információk Műsorvezető: Kiss György Hírszerkesztő: Bóna Éva 13.00 Fehérvári délután: napi aktualitások szórakoztató formában, helyi szakértők, szakemberek részvételével Műsorvezető: Bokányi Zolt 15.00 Uzsonna – gasztronómiai magazin vendég: Szabó László 16.00 Fehérvári este: könnyed elemző beszélgetések egy-egy témában. Műsorvezető: Galántai Zsuzsa Hírszerkesztő: Szöllősi Attila 19.00 Esti Blokk a Vörösmarty Rádióban: óránként hírek és zene minden mennyiségben

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk. Elérhetőségek: Telefon: Stúdió 22 311 511, Szerkesztőség: 22 516 111. SMS és Viber: 30 300 8000, facebook.com/vorosmartyradio.

Mérleg 9. 23. – 10. 22.

Van néhány meglepetés a héten az Ön számára, de ne aggódjon, mindegyik kellemes lesz! Néhány olyan dolog is összejöhet, amelyre sokáig várt. Pár olyan erőfeszítés, amelyről korábban azt gondolta, hogy felesleges, végre sikeres lesz.

Skorpió 10. 23. – 11. 22.

Ez a hét különösen kedvező a családdal való időöltésre. A napokban lehetősége lesz arra, hogy rendbe tegye a viszonyait. Még akkor is a rokonokkal, de akár barátokkal is felveszi a kapcsolatot, akikkel régen beszélt.

Nyilas 11. 23. – 12. 20.

Manapság a dolgok gyorsan zajlanak, és képesnek kell lennie arra, hogy a váratlan helyzetekre is reagáljon. Emiatt a hangulata is hullámzó lehet, de szerencsére többnyire megőrzi a jó kedélyét. Eredeti és friss tervekkel fog előállni a problémáira és a jövőjével kapcsolatban.

Bak 12. 21. – 1. 20.

A héten megoldódnak bizonyos problémák. Emellett képes lesz beismerni valamilyen tévedését, amelyet a múltban tett, és készen áll arra, hogy kijavítsa a hibát, illetve bocsánatot kérjen, ha szükséges. Ennek során egy óriási tehertől szabadulhat meg, így sokkal jobban fogja érezni magát.

Vízöntő 1. 21. – 2. 18.

Sokakat támogatott mostanában, de amikor Önnek lenne szüksége segítségre, nincsenek sehol ezek az emberek. Érthető, hogy csalódottnak érzi magát. Ne vegye túlságosan a szívére! A napokban fontosabb, hogy higgadt maradjon!

Halak 2. 19. – 3. 20.

Pénzügyi kérdések foglalkoztathatják. Érdemes minél realitábilan végiggondolni ezeket, hogy tényleg hatékony terveket szövhessen. Az idegeskedést azonban kerülje, hiszen az nem old meg semmit, ráadásul egy jó ötlete is támadhat az ünnepek alatt.

A divat több, mint shoppingolás

Nagy Dóra stylisttal beszélgettünk

KOVÁCS V. ORSOLYA

Volt egyszer egy kislány Székesfehérváron, akinek mindene volt az öltözködés. Eleinte a Barbie babáira adta rá az anyukája által varrt ruhakölteményeket, kamaszként pedig a saját stílusán kísérletezett. Divattervezői álmokkal indult neki a nagybetűs életnek, mára televíziós forgatásokon, ismert reklámokban, magazinfotózásokon dolgozik, de személyi stylistként is tevékenykedik.

A Coolhunter.hu by Nagy Dóri néven vezetett blogja révén figyeltem fel rá – bejegyzéseiből sugárzik az optimizmus és a merészség. Bár az eredetileg tervezett személyes találkozókból a jelenlegi helyzet miatt videóinterjú lett, az így is egyértelművé vált: Dóri a való életben is egy dinamikus, pozitív személyiség.

Már gyerekként is érdekelt a divat?

Az oviban rengeteget rajzoltam, majd rajztagozatra kerültem a Tolnai Utcai Általános Iskolába. Onnan a Tópartiba textilszakra – akkoriban divattervezőnek készültem. A művészeti középiskola nagyon jó alap bármilyen kreatív

szakmához, fontos egy esztétikai, vizuális beállítottság kialakulásához. Klasszikus rózsaszínmániás, Barbie- és Disney-hercegnő-rajongó lány voltam és vagyok kicsit ma is a lelkem mélyén. Imádtam öltöztetni a Barbie babáimat: anyukám varrt nekik rengeteg ruhát, apukám pedig házat készített. Amikor a saját öltözködésem kezdett érdekelni, onnantól a karácsonyi és egyéb kívánságlisztáimon fő helyen a ruhák szerepeltek. Tizenévesen erős önkifejezési eszközzöm lett az öltözködés, akár olyan extrém formában is, mint a férfi alsónadrág, nyakendő, kézzel festett, hímzett felsők. Volt, hogy szivárványszínű gemkapoccsal dekoráltam a ruhámat vagy a fenekén szaggattam ki az egyik nadrágomat. Mondjuk a Tópartiban ezekkel sem nagyon lógtam ki a sorból.

Mostanában is ilyen merészen közelítesz a dolgokhoz?

Céлом ez is, de azért erősen hangulatfüggő a hozzáállásom. Túlzásokba most már nem esem. Középiskola végén, főiskola

Fotó: Böttika Rebeka

Nagy Dóra kislánykora óta a divatszakmába készült

Fotó: Böttika Rebeka

A magassarkút nem szereti

alatt az aktuális trendek szerint öltözködtem, aztán az utóbbi pár évben a letisztultabb stílus felé fordultam. Mostanában is vonz az extrém, de módjával. Például egy jól bevált farmerhez – ami nálam alapdarab – különlegesebb felsőket választok. Persze egy sima, de minőségi fehér ing is mindig stílusos lesz. Magassarkút szinte egyáltalán nem hordok. Máson nagyon tetszik, de szenvedek, ha fel kell venni. Stylistként egyébként is sok fizikai munkát végzek, cipekedek, emelek, rohangálok, akár hét-nyolc kilométert lesétálok egy plázában, ezért kényelmesebb öltözékben jobban érzem magam.

Televíziós műsorokban is felbukkansz stílustanácsadóként, tanítasz is. Hogy alakult ki a tevékenységi köröd?

Divattal akartam foglalkozni, de arról nem is álmodtam, hogy stylist legyek. Az ahhoz szükséges kapcsolati tőkém nem volt meg, mindent a magam erejéből építettem ki, meg persze a szüleim folyamatos támogatásával. Ők kísérték végig ezen az úton,

és most már a férjem is. Főiskola mellett végeztem el a stylisttanfolyamot, utána asszisztenskedéssel kezdtem stylistok mellett, illetve egy online divatújságnál voltam újságíró-gyakornok. Önbizalmat merítettem ezekből a feladatokból. Nagy lendületet adott, amikor az egyik neves budai bevásárlóközpont stylistjának kiválasztottak. Elsősorban személyi tanácsadást végeztem, öltöztetést, esetleg gardróbrendezést. Összetett feladat ez, mert nem csak az alkotómunkáról szól. Amellett, hogy végiggondolom, az adott testalkathoz, szintípus-hoz, személyiséghez milyen ruha illik (és közben fejben pörgetem végig az üzletek kínálatát), egyúttal pszichológiai tanácsadás is folyamatosan beszélgetni valakivel, megismerni, odafigyelni az igényeire. Fárasztó így együtt, de egyben felemelő látni, ahogy a vásárlóim felvidulnak, erősödik az önbizalmuk. Más típusú kihívást jelentenek a fotózások, a forgatások, ahol belemerülhetek az alkotási folyamatba és bátrabban kiélhetem a kreativitásomat.

Fotó: Tüdő Krisztina

Rendezvényeken, televíziós műsorokban is közreműködik

Hol láthattuk már a munkáidat?

Az Instyle és a Joy magazinok rendezvényein is részt veszek személyi stylistként és előadóként. Dolgoztam már Balaton Sound-klipben, Tchibo-reklámban, Posta-reklámban is, mostanában pedig a tv2-vel is elkezdtem együtt dolgozni. Tanítok a Budapesti Divatiskolában és a Mod'Arton, ahol én is végeztem tíz évvel ezelőtt. Nagyon szeretek

elmélyülni a divat történetében, a szociológiai, pszichológiai háttérben. A divat számomra sokkal több, mint shoppingolás!

A személyi vásárló tevékenysége számomra kicsit megfoghatatlan. Olyasmi, amit leginkább filmekben látunk.

Eredetileg és sokáig valóban csak a felső tízezer számára volt elérhető. Pont ezért szerettem a plázás szolgáltatást, ami most

Fotó: Borittia Rebeka

Székesfehérvárról indult az álmai után

a járvány miatt értelemszerűen szünetel, mert az ingyenes tanácsadásra mindenféle ember eljött, a tesitanártól a fogorvosig. Ez megmutatta számomra, hogy az embereknek igenis igénye van ilyenfajta segítségre. Egyre több férfi vendégem is volt. Akinek esetleg az anyukájával már ciki elmenni vásárolni, de felesége még nincs, viszont kell a női szem a döntéshez. Sok múlik a stylist személyiségén, hozzáállásán: esetükben igyekeztem gyakorlatias, célorientált lenni, hiszen sokan utálnak vásárolni. Meg is könnyebbültek, ha minél hamarabb mehettek haza!

Hol tájékozódsz a legfrissebb trendekről?

A Facebookon követem figyelemmel az összes nagy divatmagazin, divatcég bejegyzéseit és minden idevágó oldalt. Jó összefoglalók, ezeket szoktam reggel, a kávé mellett végiggörgetni. Fontos, hogy megfelelő forrásokból tájékozódjak, hiszen végtelen mennyiségű az információ.

Saját magadnak milyen gyakran vásárolsz?

Havonta egy-két dolgot veszek. Válogató vagyok és maximalista, elég határozott az ízlésem. Ritkán tetszik meg valami úgy igazán. Viszont mivel a munkám miatt rendszeresen járom a ruhaüzleteket, elég nagy a csábítás. Ahhoz képest mégsem vásárolok sokat. De hasonló érzés, mint egy Michelin-csillagos étteremben a sza-

kácsnak, hogy ne egyen steaket minden nap. Inkább kevesebbet, de stílusos darabokat vásárolok, nem hirtelen felindulásból. Számomra az utazás, a koncert, egy éttermi vacsora is nagy érték, élményekre is szívesen költök. A környezettudatosság is egyre inkább mérvadó a hozzáállásomban.

Mit gondolsz, a koronavírus-járványnak lesz hosszabb távon hatása a divatvilágra?

A két iskola közül, ahol tanítok, az egyik bezárt. A másikban tartok online órákat. A fotózások, forgatások sem működhetnek most. Már csak azért sem, mert nem csak helyszíni munkáról van szó: a ruhákat el kell hozni, visszavinni több különböző üzletbe. A ruhákon is terjed a vírus, és még azt sem garantálja semmi, hogy mire visszavinném, nyitva lesz még az az üzlet. De itthonról végezhető munkáim vannak, és az előadásaimat is tervezem felfrissíteni. Annak örülök, hogy Magyarországon korán elkezdődtek a vírussal szembeni intézkedések. De ha ősznél tovább húzódik ez a helyzet, már komolyabb nehézségekre kell készülni a divat világában is. A legtöbb embernek most komolyabb problémája lesz annál, mint hogy ruhára költjön. De talán az iszonyatos fogyasztásnak, felhalmozásnak, esztelen pénzköltésnek kicsit gátat szab ez a folyamat!

Stílus- és lélekápolás egyszerre

Hogy élnek meg a bezártságot a gyerekek?

KURUCZ TÜNDE

Nincs játszótér, óvoda, iskola, különfoglalkozás, közös bandázás és találkozás a tágabb családdal, nagyszülőkkel. A gyerekek – a felnőttekhez hasonlóan – hosszabb távon nehezen viselik a bezártságot. A Fehérvár magazin közösségi oldalán megkérdeztük a szülőket, hogy élnek meg a gyerekek a mindennapokban az otthoni bezártságot.

Élet egy autista kislánnyal

Nagy Róbertnéék három és felen laknak egy negyvenhárom négyzetméteres panellakásban. A feledik családtag a kutyájuk, akire „szőrös gyereként” tekintenek. A kislányuk, Robi kilenc éves és autista, akinek a betegségéből fakadóan a négy fal közötti élet különösen nehéz.

„Azt vettem észre, hogy a mostani helyzet egyre jobban frusztrálja a fiamat, mert ő tényleg nem megy sehová. Legfeljebb a ház köré a kutyát viszi le sétálni egy rövid időre este, amikor már kevesebben vannak az utcán. Hiányzik neki az a fajta kötöttség, amit az iskola ad. Próbáljuk pontosan tartani a napi rutint, de nem egyszerű. Reggelente nehezebben kel fel és ül oda a számítógéphez tanulni.” – fejtette ki

Robi édesanyja, majd hozzátette: egy kicsi lakásban egy ekkora gyerek nem tud szaladgálni, focizni, hiába lenne rá igénye. A nagymama ugyan kertés házban él, de mivel vigyáznak rá, ezért most nem látogatják. Egy szobabicikli talán könnyítene a helyzeten, de a családnak jelenleg erre nincs anyagi kerete. Robit szabadidejében a színezés, a kártyázás és a mese egyre kevésbé köti le, így az édesanyjának a főzés és a háztartási munkák elvégzése is kihívást jelent.

A kislánynak hiányzik a közösség. Egy osztálytársával szokott online beszélgetni, akivel egyre kevesebb a közös témájuk, mivel nincsenek új, közös élményeik. Anyukája szerint

Robinak hiányzik az a fajta kötöttség, amit az iskola ad

Robi ettől csak frusztráltabb lesz. Az iskola, ha csak távolról is, de a lehetőségeihez képest támogatja a családot. Igénybe vették már az iskolapszichológus segítségét is, hogy a szélsőséges indulatokat megpróbálják valahogy kezelni. A család ezért is reménykedik benne, hogy minél hamarabb visszaáll az élet a régi kerékvágásba.

Kreatívan harminckét négyzetméteren

Az otthonmaradás nemcsak a nagyobbaknak okoz gondot, hanem a kisebbeknek is. Gálicz Boglárka férjével és másfél éves kislányával, Lujzival egy harminckét négyzetméteres belvárosi lakásban töltötte az elmúlt heteket.

„Bár még gyeden vagyok itthon, de a koronavírus hatására a mi életünk is megváltozott. Szinte teljesen eltűnt a szabadban töltött időnk, ami nagyon fájó, mert szeretünk kirándulni, eddig szinte minden hétvégénket valahol kívül töltöttük. A változást a kislányom is érzékeli. Naponta többször hozza a kis cipőjét, a kabátját, amivel azt jelzi, hogy kikívánczik a szabadba. Ilyenkor próbálok egy-egy saját készítésű, filléres játékkal elterelni a figyelmét.” – írta Boglárka, aki a karantén ideje alatt naponta készít valami apróságot, jellemzően alvásidőben. – „A bezártság rengeteg kreatív energiát szabadított fel bennem. Folyamatosan keresem az interneten azokat a játékokat, amikkel egy másfél-két éves gyerek

is el tud játszani, és pár perc alatt, itthoni alapanyagokból is el lehet készíteni.”

Mivel a kislány leginkább a „molyolós, pakolós játékokat” szereti, ezért egyik nap Boglárka egy mosdószivacsba réseket vágott, amibe különböző méretű gombokat tett. Azokat kellett a kislánynak egyenként kiszedni. Boglárka már tesztaszűrőből is készített játékokat. Egyszerű zseniliadrótot vágott ketté. A végét visszahajtottá, hogy ne legyen éles, és azokat kellett a lyukakba bedugdozni.

A filléres, saját készítésű játékoknak nagy becsülete van! A kislány többet játszik velük, mint a hagyományos „boltiakkal”. A szöszhengerre ragadt pomponok levezetetését eddig legalább ötször játszották újra: „Szinte bármelyik írószer- vagy kreatív boltban pár száz forintért be lehet szerezni egy-két hozzávalót, amit aztán többször is felhasználhatunk.”

A kislány mozgásigényének levezetése már egy másik történet. Boglárkaék hetente jártak tornára, de jelenleg a foglalkozások szünetelnek: „Építettem Lujzinak egy házi akadálypályát. Nem kell nagy dolgokra gondolni. Például ruhaszárítóra raktam egy plédet, az alatt, aztán meg a seprűnyél alatt kellett átbújni vagy a puffra felmászni. Délutánonként le szoktunk menni egy rövid időre a társasház közös udvarára. Szerencsére az utolsó pillanatban még sikerült vennünk egy homokozót. Mivel ő az egyetlen kicsi gyerek, ezért ez nem okoz gondot. A szomszédok is nagyon rendesek, mert vagy nem jönnek ki, amikor mi kint vagyunk, vagy az ajtajukban megállnak és csak messziről váltunk néhány szót.” Boglárka ugyanakkor egy kicsit aggodik: a kislánya eddig közvetlen, barátságos volt a többi gyerekkel, felnőttel, attól tart, nehogy ez most a visszajára forduljon.

Fotó: Gálicz Boglárka

Akadálypálya harminckét négyzetméteren

Otthoni sportok, avagy a magányos mozgás művészete

SOMOS ZOLTÁN

Vége a baráti fociknak, egyesületi formában sincsenek edzések, a sportos életmód híveit komoly kihívás elé állítja a veszélyhelyzet. Pedig sokan vannak, és nem szívesen mondanak le a mindennapos mozgásról. De mindenről nem is kell!

A sportolásra alkalmas és méltán népszerű közparkokat bezárták a tömeges együttlét megakadályozása érdekében. Így jelenleg a Bregyóban vagy a fitnessparkokban, játszótéren nem edzhetünk. De például a Fehérváron is az egyik legnépszerűbb szabadidős sport, a futás azért továbbra is üzhető. A szabadban lehetőleg egyedül illetve más futóktól távolságot tartva mozogjunk! Hasonló a helyzet a kerékpározással: az eszközt és a sportruházatot persze otthon nem árt gyakran fertőtleníteni, mosni. A zárt térben végzett edzéslehetőségek között is ott a futás és kerékpározás, persze szobabiciklin, futópádon, ha valakinek van ilyen otthon. Edzőtermet ugyanis nem fogunk nyitva találni ilyen célra. De az otthon végzett sportolás tekintetében aligha ezek lesznek a legjellemzőbbek. A komolyabb

„eszközparkot” nem igénylő mozgások annál inkább! Tornázni bárki tud, akár a korábbi, társaságban végzett programját folytatva, akár egyéni „tanrend” szerint. Segítséget az interneten bőven lehet találni. Önszerveződő online csoportokról is hallani, legyen szó tornáról vagy jógáról, ezeket érdemes a közösségi oldalakon keresni.

„A jóga pont olyan mozgásforma, amit otthon, egyedül is lehet végezni. Nem kell más, csak jógaaszőnyeg és kényelmes ruha. Vannak könnyű alapszabványok, ezeket az interneten meg lehet találni, persze van néhány olyan is, amiktől óvni kell a kezdő jógázót. De az alapszabványokat és a relaxációt egy kellemes zene mellett mindenki el tudja végezni. A jóga segít a vérkeringés felgyorsításában, ugyanakkor a relaxáció során az idegrendszer nyugtatásában is. A hormonrendszert átmozgatja, és a nap bármelyik szakaszában végezhető” – mondja Müller Judit jógaoktató, aki szerint egy köntös kötője vagy egy vastag könyv helyettesítheti a hagyományosan használt eszközöket, a hevedert és a téglát. Pletser Ádám egészségstantanár, többszörös fitnessbajnok azt mondja, most mindennél fontosabb dologra tanít mindenkit a vírus: az egészségünkért és az

Foto: Simon Erika

A jógában vannak könnyű alapszabványok, amiket bárki otthon is el tud végezni

immunrendszerünkért minél többet meg kell tenni, ennek pedig része a sport. Az életkor előrehaladtával még inkább, hiszen a mozgás a prevenció része. Az otthon végzett edzéseknek – legyen szó saját testsúlyos gyakorlatokról vagy súlyzókkal végzett sportról – könnyen elérhető irodalma van.

„Számos gyakorlatsor fent van a világhálón (pl. Youtube). Akinek van előképzettsége, már járt fitnesszórákra, konditerembe, egyszerűbb dolga van, mert rákeres egy izomcsoport-

ra, amit szeretne karbantartani, és edzők által készített videókat talál a portálokon. Fontos, hogy olyan videóra dolgozzon az illető, ahol a tréner nyelvét érti, mert a pontos végrehajtás és a sérülés elkerülése miatt fontosak az instrukciók. A kezdőknek, tanácsalanosoknak azt javasolom, hogy keressenek fel személyi edzőt – a helyzet miatt sajnos most többen ráérnek – akivel online konzultálhatnak egy-két alkalommal.” A napi bejárás során az edzések unaloműzőek is, arra azonban vigyázni kell, ki mennyit bír. Az otthoni „gyúrás” nem helyigényes, és eszköz sem feltétlenül kell hozzá. Ami mégis, az sokaknak rendelkezésre áll a lakásban.

„Már a saját testsúlyos gyakorlatok is elegendőek lehetnek. Bizonyos izomcsoportok erősítéséhez viszont kiváló lehetőséget nyújtanak a kézi súlyok, azok hiányában például az ásványvízes palackok. Labda, gumilabda is sok háztartásban van. Ha nagy a tér, akkor pedig elő az ugrálókötellel!” – ajánlja Pletser Ádám, hozzátéve: a legtöbb edző már most gondol arra, hogy segítse és ötleteket adjon az otthon végezhető mozgásformákhoz. Ezeket a tanácsokat, edzéseket pedig igyekeznek feltölteni a világhálóra.

Már a következő szezonra készülnek

NÉMETH KRISZTIÁN

A koronavírus-járvány miatt felfüggesztett idényt már „elengedte” a MÁV Előre SC: az NB I-es férfi és női röplabdacsapat is az új szezonra készül.

A szakszövetség egyelőre csak felfüggesztette a bajnokságokat, de valljuk be őszintén, egyetlen sportágban sincs esély arra, hogy újrainduljon az élet tavasszal. „Egy speciális, négyhónapos edzéstervet kaptak a játékosok, amit szezon közben nem lehet elvégezni, de most, hogy a bajnokságot félbeszakította az MRSZ, lehetőségünk van megvalósítani.” – mondta Csizmadi András, a férfi együttes márciusban kinevezett vezetőedzője, aki igyekszik kifacsarni a pozitívumot a negatívumból: „A játékosok folyamatosan küldik az otthoni edzéseikről a videókat. Lakásban végezhető feladatokról van szó, melyek a ruganyosság növelését szolgálják. Szerencsére egyelőre nem kell lelket önteni senkibe!” Csizmadi András szerint meglepő lenne, ha a szövetség a bajnokság folytatása mellett döntene. Annyi biztos, hogy a Magyar Röplabda-szövetség valamennyi felnőtt és utánpótlás teremröplabda-bajnokságot május 15-ig felfüggesztett.

Foto: FehervarVolley Facebook

Röplabdameccs a Jáky középiskolában – ilyesmit jó eséllyel már csak a következő szezonban láthatunk

A pályán kívül is összefognak

NÉMETH KRISZTIÁN

Tizennyolcmillió forintot ajánlott fel a Vidi a járvány elleni védekezésre. Az adományt a MOL Fehérvár labdarúgói, a szakmai stáb tagjai és a klub dolgozói bocsátották rendelkezésre.

Az összeg a székesfehérvári készenléti alapba kerül, amit a Szent György Kórház, az egészségügyi alapellátás vagy a védekezésben résztvevők használhatnak fel a koronavírus-járvány megfékezésére végzett tevékenységükhöz.

„Szerencsére olyan helyzetben vagyunk, hogy tudunk felajánlást tenni, így mindenki számára egyértelmű volt, hogy segítenünk kell!” – hangsúlyozta Géresi Krisztián, a Vidi saját nevelésű játékosa.

A hosszú sérülése után remélhetőleg hamarosan visszatérő „Küsü” egyéni akciót is kezdeményezett: nagy mennyiségű orvosi gumikesztyűt, kézfertőtlenítőt és tojást juttatott el a krízisközpont-hoz és az egészségügyi dolgozókhoz.

Foto: molfehervar.hu archiv

Ezúttal nem a bajnokság vagy a Magyar Kupa megnyeréséért fogtak össze

